

[Alfred Jensen.]

Når det står sådan til, så kan man jo ikke fortænke almindelige arbejdere i, at de får den opfattelse, at slige forhandlinger fører ikke til noget.

Arbejderne føler sig generet af dette forlig og er indstillet på, at det skal fjernes. Man kan sige, at det kan være med en vis tilfredsstillelse, at man hører Arne Lund fra Arbejdsgiverforeningen erklære, at de arbejdsretlige regler, som jo er bygget op på septemberforliget, er et sikkerhedsnet. Ja, det er i sandhed et net, et sikkerhedsnet for arbejds-giverne, som baster og binder arbejderne, vi kan i og for sig godt sige lænker arbejderne, og så længe det eksisterer, vil der dog fortsat på arbejdspladserne være mulighed for vilkårlighed og egenrådighed fra arbejdsgivernes side over for arbejderne. Det er denne tilstand, vi skal have bragt til ophør.

Det bedste var naturligvis, om der kunne skabes enighed om, at det forældede septemberforlig afskaffes, men er der egentlig nogen, der tror på, at det vil gå særlig let? Jeg sporer i hvert fald i de udtalelser, der er fremsat omkring septemberforliget, at man fra arbejderside er indstillet på, at der skal kamp til, og at der her er tale om mere end et diskussionsspørgsmål — det vidner jo også forskellige udtalelser om. Jeg beder om tilladelse til at citere en udtalelse, som forbundsformand Alfred Petersen har fremsat til Ekstrabladet den 4. november. Her siger han om alle disse problemer på arbejdsmarkedet:

„Betragter vi arbejdsmarkedet, vil vi se, at arbejdsgiverne ikke er forpligtet over for deres arbejdskraft. De kan afskedige en mand med kort varsel. Hvis man finder ud af, at en maskine kan erstatte 50 mand, har man intet ansvar over for dem, men kan sætte dem på gaden. Men hvis de tilbageblevne arbejdere ikke indordner sig under forholdene, bliver de udsat for straf. Arbejderen er forpligtet til at levere sin arbejdskraft. Han er ikke et selvstændigt væsen. I virkeligheden er stavnsbåndet ved at genopstå for visse dele af befolkningen.

Hvad der er galt, er, at det gamle septemberforlig ikke giver beskyttelse nok for tillidsmænd og arbejdere. Arbejdsgiverne vil ikke aflevere noget af deres

ret, men bevare den gamle tingenes tilstand. Vi lever stadig i håbet om, at det skulle være muligt at forhandle sig til rette om en gennemgribende revision af septemberforliget af 1899, men skulle arbejds-giverne ikke forstå den udvikling, der er sket siden, vil det være nødvendigt for arbejderklassen at frigøre sig for septemberforliget og leve uden et sådant.“

Ja, det er jo som talt ud af arbejds-nerne hjerter og tanker, og det er udtryk for, hvordan stillingen er i den danske arbejderklasse, ikke mindst på baggrund af de strejker, der har fundet sted i dette efterår, og efter den behandling, man har givet de strejkende arbejdere hos Henze. Det er under disse omstændigheder, vi har spurgt regeringen om, hvad den agter at gøre for at komme arbejdsgivernes vilkårlighed på arbejdspladserne til livs. Det, vi har fået at vide, var, at man ikke ville gøre noget. Det forekommer os at være aldeles urimeligt. Når arbejds-giverne kommer i klemme, som det skete i forholdet til landarbejderne for nogle år siden, er man villig til at række en hjælpende hånd og forsøge at få spørgsmålene ud af verden, så arbejdet kan gå sin gang. Det har også været tilfældet i andre situationer.

Det forekommer os, at de vilkår, arbejderne nu arbejder under, og den uro, der er på arbejdspladserne på grund af arbejdsgivernes aggressive optræden, også burde mane regeringen til at sætte ind for at få en anden ordning på arbejdsforholdene. Det, jeg har ønsket at få at vide, er, hvad ministeren vil gøre her. Jeg har fået at vide, at han intet vil gøre. Jeg mener ikke, at denne debat kan slutte med, at jeg siger tak for dette ubehagelige afslag, og jeg ønsker at give udtryk for vore synspunkter med hensyn til, hvad ministeren kan gøre, og vil gerne gøre det ved et dagsordensforslag, som jeg nu skal tillade mig at oplæse:

„Idet folketinget udtaler, at arbejdets tilrettelæggelse og fordeling på arbejdspladserne samt antagelse og afskedigelse bør ske efter forhandling og med tilslutning af de beskæftigede arbejdere, opfordrer det ministeren til at sætte ind for at få § 4 i overenskomsten af 5. september 1899 ophævet.

Tinget går dermed over til næste sag på dagsordenen.“

Jeg skal anbefale tingets ærede medlem-